

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ζωοδόχου Πηγής 110, Αθήνα, 114 73, Τηλ & Fax: 213 00 57988

website: www.syngeme.gr email: info@syngeme.gr

ΠΡΟΣ :

Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Χατζηδάκη Κωστή

E-mail: sectminyren.gr

Αρ. Πρωτ. 397

Αθήνα, 27/11/2020

ΘΕΜΑ: Σχέδιο νόμου: «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής νομοθεσίας»

Σχετ. 1: Επιστολή ΣΥΝΓΕΜΕ προς Υφυπουργό Υ.Π.Ε.Ν. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Οικονόμου Δ., Αρ. Πρωτ. 392/11-06-2020

Σχετ. 2: Επιστολή ΣΥΝΓΕΜΕ προς Υφυπουργό Υ.Π.Ε.Ν. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Οικονόμου Δ., Αρ. Πρωτ. 393/23-06-2020

Σχετ. 3: Επιστολή ΓΕΩΤΕΕ προς Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας, κ. Χατζηδάκη Κωστή, Αρ. Πρωτ. 4162 / 19.8.2020

κ. Υπουργέ,

Μετά την κατάθεση του ως άνω σχεδίου νόμου στη βουλή, διαπιστώσαμε ότι, δυστυχώς, παρά τις έντονες και τεκμηριωμένες αντιρρήσεις που είχαν εκφράσει στο Υπουργείο τόσο ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας (ΣΥΝΓΕΜΕ), όσο και ο αρμόδιος σύμβουλος της πολιτείας επί Γεωτεχνικών θεμάτων, το ΓΕΩΤΕΕ (σχετ. 3), αλλά και το σύνολο των γεωλογικών συλλόγων της χώρας, τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις του ν.4447/2016 και ρυθμίζονται εκ νέου θέματα, που κατά την άποψη του υπουργείου, σχετίζονται με την απλούστευση, επιτάχυνση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Με βάση την άποψη αυτή, «η απλούστευση, επιτάχυνση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας» παρεμποδίζονται, εκτός των άλλων, από τις μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας (!) και, ως εκ τούτου, **απαλείφεται εξόφθαλμα η έννοια των γεωλογικών κινδύνων και περικόπτεται το καθοριστικό στάδιο της Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας για την ασφαλή δόμηση!**

Η υποτιθέμενη επιτάχυνση των διαδικασιών που φέρνει το νέο σχέδιο νόμου, αποτελεί συνέχεια μίας διαρκούς μεταβολής του συστήματος χωρικού σχεδιασμού (το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί την τέταρτη στη σειρά μεταβολή του συστήματος, σε συνέχεια των Ν. 2508/1997, 2742/1999, 4269/2014 και 4447/2016), ενώ στην πραγματικότητα η εφαρμογή του (όποιου) συστήματος χωρικού σχεδιασμού είναι ιδιαίτερα ελλιπής και αναποτελεσματική, λόγω έλλειψης βούλησης (αλλά και λόγω υποστελέχωσης ή και κακής διαχείρισης του δημοσίου τομέα).

Είναι δε προφανές ότι η συνεχής μεταβολή του νομικού πλαισίου, σε συνδυασμό με τις εκτενείς χρονικές περιόδους που απαιτούνται για την εφαρμογή του, κάθε άλλο παρά διευκολύνουν μια τέτοια παρακολούθηση, αξιολόγηση και προσαρμογή του συστήματος, πόσο δε μάλλον την επικαλούμενη επιτάχυνση του. Με άλλα λόγια, αυτό που ελλείπει δεν είναι άλλος ένας νόμος για τη χωροταξία και την πολεοδομία, αλλά η αποτελεσματική και προσαρμοστική εφαρμογή του εκάστοτε νόμου.

Ο «εκσυγχρονισμός» τον οποίο επικαλείται το νέο σχέδιο νόμου, είναι, αν μη τι άλλο, εξαιρετικά παράδοξο να μην περιλαμβάνει στους Ορισμούς της Βιώσιμης Ανάπτυξης του

Χώρου και στους παράγοντες χάραξης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, τον παράγοντα γεωλογία και τους γεωλογικούς κινδύνους. Στη σημερινή εποχή, με δεδομένη την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνικής, θα έπρεπε να είναι αυτονόητη για τον Ελληνικό χώρο η γεωλογική διερεύνηση και η εξέταση κάθε είδους γεωλογικού κινδύνου, παράλληλα και σε κάθε στάδιο του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Τα κύρια φυσικά φαινόμενα, και κατ' επέκταση οι εν δυνάμει φυσικοί κίνδυνοι που είναι δυνατό να εμφανιστούν στον ελληνικό χώρο, είναι η σεισμική δραστηριότητα, οι δράσεις ενεργών ρηγμάτων και διαρρήξεων, οι κατολισθήσεις, οι καταπτώσεις, οι καθιζήσεις, οι ροές κορημάτων, η έντονη διάβρωση των εδαφών, η οπισθοδρομούσα διάβρωση και οι συνεπαγόμενες μεταβολές ακτογραμμών τα φαινόμενα ρευστοποίησης, η ηφαιστειακή δραστηριότητα και συνοδά ηφαιστειακά φαινόμενα, τα υδρομετεωρολογικά φαινόμενα, οι πλημμύρες, τα φαινόμενα τσουνάμι, η ερημοποίηση, οι ανώμαλες μεταβολές της στάθμης των υπόγειων υδάτων, κ.λπ.

Με έκπληξη διαπιστώνουμε πως με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου προβαίνετε **στην απαξίωση των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας (ΜΓΚ)** στα πλαίσια μελετών Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ) με ανάλογες περικοπές και στις μελέτες ΕΠΣ, ΕΣΧΑΔΑ κ.λπ., παρότι **η διερεύνηση της γεωλογικής δομής της γεωλογικής καταλληλότητας και των γεωλογικών κινδύνων, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της βιώσιμης ανάπτυξης και της ορθολογικής χωροταξικής και πολεοδομικής οργάνωσης του ιδιαίτερου γεωλογικά, Ελληνικού χώρου.**

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 10 του σχεδίου νόμου «Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια», εδάφιο βγ) της παραγράφου 7, γίνεται αναφορά μόνο στην έγκριση γίνεται αναφορά μόνο στην έγκριση **Προκαταρκτικής Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας**, χωρίς να υπάρχει καμία νύξη για την εκπόνηση και έγκριση της κυρίως - τελικής γεωλογικής μελέτης. Επιπροσθέτως, η πρόβλεψη της παρ. 7 για συμπερίληψη στο Π.Δ. έγκρισης των ΤΠΣ της εγκριτικής απόφασης της προκαταρκτικής μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας, προκαλεί εύλογο προβληματισμό, διότι, τόσο από τεχνική όσο και από διοικητική άποψη, οι οριστικές ως άνω εγκρίσεις αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την οριστικοποίηση του σχεδίου αλλά και για την ακόλουθη εξειδίκευσή του με τα ρυμοτομικά σχέδια εφαρμογής.

Η παντελής απουσία της Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας στο Β' Στάδιο των ΤΠΣ, στις περιοχές που προτείνονται ως νέες οικιστικές περιοχές, για υποδοχείς επαγγελματικών δραστηριοτήτων κ.λπ. και επομένως η μη διερεύνησή τους, θα έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει αλληλοτροφοδότηση του χωροτάκτη - πολεοδόμου μελετητή, ο οποίος δίχως την απαραίτητη γεωλογική μελέτη σε κλίμακα 1:5.000 (υφιστάμενα διαγράμματα της Γ.Υ.Σ.), δεν θα έχει τεκμηριωμένη εικόνα των γεωλογικών συνθηκών των προς πολεοδόμηση περιοχών, έτσι ώστε να αποφύγει επιλογές πολεοδόμησης που οδηγούν σε οικιστική ανάπτυξη με αυξημένο κόστος ή και αυξημένους κινδύνους (πλημμύρες, σεισμοί, κατολισθήσεις) με αποτέλεσμα τον καθορισμό περιοχών προς πολεοδόμηση (Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής - ΡΣΕ) που θα έπρεπε να έχουν αποφευχθεί, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στην επιστολή του ΓΕΩΤΕΕ (Σχετ. 3) η οποία μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός σε ένα αγνώστου επικινδυνότητας γεωλογικό υπόβαθρο στην κλίμακα σχεδιασμού της πολεοδομικής χωροταξικής οργάνωσης των χρήσεων γης (1:5.000), πέρα από το γεγονός ότι είναι βαθιά αναχρονιστικός και αντιεπιστημονικός, θα είναι εξαιρετικά δύσκολο –αν όχι πρακτικά αδύνατο- να αναιρεθεί, αφού θα έχει δημιουργήσει κίβδηλες προσδοκίες, με συνέπεια, εκτός των άλλων, την αύξηση της τιμής της γης -ακριβώς λόγω της προοπτικής πολεοδόμησης.

Θα πρέπει να λάβετε σοβαρά υπόψη, ότι αποκαλούμενες διαδικασίες «επιτάχυνσης» και «μείωσης κόστους» του σχεδιασμού, συχνά αποδεικνύονται εκ των υστέρων εσφαλμένες και οδηγούν σε δυσανάλογα κόστη και καθυστερήσεις, σε μη αναστρέψιμες καταστροφές

και απώλειες, λόγω καταστροφικών φαινομένων των οποίων η πιθανότητα εκδήλωσης δεν διερευνήθηκε κατάλληλα.

Αδιάψευστη απόδειξη των παραπάνω αποτελούν **τα καταστροφικά φαινόμενα** που κατά καιρούς εκδηλώνονται στον Ελληνικό χώρο με αυξανόμενη ένταση, όπως για παράδειγμα αυτά της Μάνδρας ή **τα πλέον πρόσφατα στην περιοχή της Εύβοιας, Καρδίτσας, Κρήτης, Σάμου, κλπ, τα οποία δείχνουν εμφατικά τις ελλείψεις του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού στις απαιτήσεις της κλιματικής αλλαγής και των γεωλογικών κινδύνων του Ελληνικού Χώρου.**

Κατόπιν των ανωτέρω και προκειμένου να επιτευχθεί ένα υψηλό επίπεδο παραγόμενων μελετών και να μην επικρατήσουν αναχρονιστικές και επικίνδυνες λογικές, προτείνουμε, όπως ακριβώς πράξατε με την παρέμβασή σας στο προσχέδιο νόμου με την αφαίρεση του άρθρου 14, να προχωρήσετε έστω και τώρα στην εξής τροποποίηση / προσθήκη στο σχετικό σχέδιο νόμου:

- Άρθρο 10 Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια: Προτείνουμε σε ακολουθία με το σκεπτικό του ΓΕΩΤΕΕ (σχετ. 3), να αφαιρεθεί η αναφορά *Προκαταρκτική* από το εδάφιο γγ) της παραγράφου ββ) και να γίνει **Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας (ΜΓΚ).**

Τέλος, σε αναμονή των ενεργειών του ΥΠΕΝ, σας δηλώνουμε πως ο ΣΥΝΓΕΜΕ διατίθεται να σας υποστηρίξει στη σύνταξη των σχετικών προδιαγραφών εκπόνησης μελετών γεωλογικής καταλληλότητας, εφαρμόζοντας με τον καλύτερο τρόπο την εμπειρία που έχει αποκομίσει από την εφαρμογή των έως τώρα ισχύουσων προδιαγραφών. Σε αυτό το πλαίσιο, προτείνουμε τη συμμετοχή εκπροσώπου του ΓΕΩΤΕΕ στην επιτροπή σύνταξης των σχετικών προδιαγραφών, ο οποίος θα έχει και τη συνδρομή του ΣΥΝΓΕΜΕ.

Για το Δ.Σ. του ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε

Ο Πρόεδρος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΣ

Ο Γραμματέας

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

**Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος Βουλής
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

d.avgerinopoulou@parliament.gr

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

kafantari@parliament.gr

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

g.arvanitidis@parliament.gr, arvanitidisvouli@gmail.com

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

kke@parliament.gr

ΜέΡΑ25

kriton@kritonarsenis.gr

Υφυπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

κ. Οικονόμου Δημήτριο

Αμαλιάδος 17, Τ.Κ.11523

e-mail: secdepmin.envr@ypen.gr

Γεν. Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος

κ. Ευθ. Μπακογιάννη

e-mail : gramchora@ypen.gr

Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού

κ. Θ. Ψυχογιό

e-mail : s.psyhogios@prv.ypeka.gr

Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)

Γρ. Προέδρου ΔΣ Σ. Μάμαλη / Ελ. Βενιζέλου 64, 546 31 Θεσσαλονίκη / e-mail: info@geotee.gr,
mamalis@econ.auth.gr

Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων (Σ.Ε.Γ.)

Διδότου 26 - 106 80 Αθήνα

Τηλ. 210.6540730 www.geologist.gr email: sylgeol@gmail.com, info@geologist.gr

Πανελλήνιος Σύλλογος Γεωλόγων Δημοσίου (ΠΑ.ΣΥ.ΓΕ.ΔΗ.)

Σόλωνος 102, 10680 Αθήνα